

WYROBY PRZEMYSŁU CHEMICZNEGO	N O R M A B R A N Ż O W A	BN-85 6141-05
	Środki do prania i mycia Mydła techniczne Mydło włókiennicze sodowe	
	Zamiast BN-66/6141-05	
	Grupa katalogowa 1416	

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot normy. Przedmiotem normy jest mydło włókiennicze sodowe otrzymywane przez zmydlanie tłuszczów zwierzęcych, roślinnych lub kwasów tłuszczowych porafinacyjnych ługiem sodowym, produkowane w postaci płyt lub nalewane do beczek.

1.2. Zakres stosowania przedmiotu normy. Mydło włókiennicze sodowe jest przeznaczone dla pralnictwa przemysłowego.

2. OZNACZENIE

MYDŁO WŁÓKIENNICZE SODOWE BN-85/6141-05

3. WYMAGANIA I BADANIA

3.1. Wymagania — wg tabl. 1.

Tablica 1

Wymagania		Metody badań wg
1	2	3
a) Wygląd	mydło powinno być jednorodne w całej masie	3.6.1
b) Barwa	jasnokremowa do jasnobrązowej	3.6.1
c) Zapach	słaby charakterystyczny dla mydła, nieprzykry	3.6.2
d) Zawartość kwasów tłuszczowych, % <i>(m/m)</i> , nie mniej niż	58	PN-76/C-04804 ark. 02
e) Zawartość wolnych alkaliów żrących w przeliczeniu na NaOH, % <i>(m/m)</i> , nie więcej niż	0,15	ark. 07 2.1
f) Zawartość substancji niezmydlających się % <i>(m/m)</i> , nie więcej niż	2	ark. 05
g) Zawartość tłuszczu niezmydlonego, % <i>(m/m)</i> , nie więcej niż	0,5	ark. 06

cd. tabl. 1

Wymagania		Metody badań wg
1	2	3
h) Zawartość węglanów w przeliczeniu na Na ₂ CO ₃ , % <i>(m/m)</i> , nie więcej niż	0,3	ark. 08
i) Zawartość chlorków w przeliczeniu na NaCl, % <i>(m/m)</i> , nie więcej niż	0,8	ark. 09
j) Liczba jodowa wydzielonych kwasów tłuszczowych, nie większa niż	90	ark. 16
k) Liczba zobojętnienia wydzielonych kwasów tłuszczowych, nie niższa niż	170	ark. 17
l) Zdolność pianotwórcza, ml, nie mniej niż	200	ark. 18
l) Wskaźnik trwałości piany, %, nie mniej niż	90	ark. 18

Wymagania wymienione w poz. d) ÷ i) podano w przeliczeniu na masę nominalną zadeklarowaną przez wytwórcę na opakowaniu.

3.2. Okres trwałości. Mydło włókiennicze sodowe pakowane i przechowywane zgodnie z 4.1 i 4.2 powinno odpowiadać wymaganiom wg 3.1 w ciągu 12 miesięcy od daty produkcji.

3.3. Program badań

3.3.1. Badania pełne. Dla okresowej kontroli jakości produkcji prowadzonej co najmniej raz na kwartał oraz w przypadku badań rozjemczych należy przeprowadzić badania pełne, sprawdzając wszystkie wymagania wg 3.1 tabl. 1.

3.3.2. Badania niepełne. Badania niepełne obejmują badania wymienione w 3.1 tabl. 1 poz. a) ÷ e). Badania niepełne należy wykonać dla każdej partii wyrobu.

3.4. Partia wyrobu. Partię mydła włókienniczego sodowego stanowi najwyżej 10 000 kg produktu opakowanego w tego samego rodzaju opakowanie.

3.5. Pobieranie próbek. Przy pobieraniu próbek należy stosować wytyczne wg PN-67/C-04500. Z przedstawionej do badań partii mydła należy pobierać próbki zgodnie z tabl. 2.

Zgłoszona przez Instytut Chemii Przemysłowej
 Ustanowiona przez Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego dnia 19 lipca 1985 r.
 jako norma obowiązująca od dnia 1 lipca 1986 r.
 (Dz. Norm. i Miar nr 9/1986 poz. 17)

Tablica 2

Liczba opakowań jednostkowych (beczki) w partii N	Liczba próbek jednostkowych n	Liczba próbek pierwotnych pobranych z jednej beczki	Wielkość próbki			Wielkość średniej próbki laboratoryjnej g
			pierwotnej g	jednostkowej g	ogólnej g	
1	2	3	4	5	6	7
do 15	4				800	
16 ÷ 63	5	2	100	200	1000	750
ponad 63	6				1200	

W przypadku badania partii składającej się z mniej niż 4 opakowań produktu, należy pobrać po 2 próbki pierwotne zwiększając ich objętość, aby łączna masa wynosiła co najmniej 750 g.

Wybrane opakowania (zgodnie z tabl. 2 kol. 2) wraz z zawartością zważyć i po odjęciu tary ustalić rzeczywistą masę mydła w danym opakowaniu.

Próbkę pierwotną należy pobierać: z beczek próbnikiem 9, a z płyt próbnikiem 12 wg PN-74/C-60008. Każdą próbkę pierwotną pobrać z innego miejsca, z całej grubości warstwy produktu.

Pobrane próbki pierwotne należy umieścić w czystym, suchym naczyniu odpowiedniej wielkości. Otrzymaną w ten sposób próbkę ogólną należy dokładnie wymieszać, po czym pobrać z niej średnią próbkę laboratoryjną.

Pakowanie, przeznaczenie i znakowanie średniej próbki laboratoryjnej powinno być zgodne z PN-67/C-04500 p. 6.

3.6. Opis badań

3.6.1. Sprawdzenie wyglądu i barwy mydła należy wykonać przez oględziny nie uzbrojonym okiem powierzchni i przekroju mydła.

3.6.2. Sprawdzenie zapachu mydła należy wykonać węchowo.

3.7. Przeliczanie wyników oznaczeń z masy rzeczywistej na masę nominalną. Wyniki oznaczeń dotyczące badań wg 3.1d) ÷ i) należy przeliczyć z masy rzeczywistej na masę nominalną wg wzoru

$$X_n = \frac{X_r \cdot m_r}{m_n}$$

w którym:

X_n — zawartość oznaczonej substancji w przeliczeniu na masę nominalną, $\%(m/m)$,

X_r — wynik w przeliczeniu na masę rzeczywistą $\%(m/m)$,

m_r — rzeczywista masa mydła w opakowaniu, ustalona wg 3.5, g,

m_n — nominalna masa mydła zadeklarowana przez wytwórcę na opakowaniu, g.

3.8. Ocena wyników badań. Partię mydła włókienniczego sodowego należy uznać za zgodną z wymaganiami normy, jeżeli wyniki badań próbki wg 3.5 i 3.6 odpowiadają wymaganiom podanym w 3.1.

3.9. Zaświadczenie o wynikach badań. Na żądanie odbiorcy wytwórca jest obowiązany dostarczyć do każdej partii zaświadczenie o wynikach ostatnich badań pełnych stwierdzających zgodność dostarczonej partii z wymaganiami normy.

4. PAKOWANIE, PRZECHOWYWANIE I TRANSPORT

4.1. Pakowanie. Mydło włókiennicze sodowe w płytach pakuje się w skrzynki zawartości do 50 kg, a nalewane w beczki drewniane pojemności 100 kg lub bębny metalowe pojemności 200 kg, zgodnie z PN-73/C-04820, załącznik 4.

Na każdym opakowaniu należy umieścić napis w postaci nadruku, etykiety lub zawieszki zawierający co najmniej:

- nazwę i adres wytwórni,
- oznaczenie mydła wg rozdz. 2,
- masę brutto i netto,
- datę produkcji,
- numer normy.

4.2. Przechowywanie. Mydło włókiennicze sodowe należy przechowywać w pomieszczeniach krytych, przewiewnych, zgodnie z PN-73/C-04820 p. 4.1.

4.3. Transport. Mydło włókiennicze sodowe można przewozić wszystkimi środkami transportowymi zabezpieczającymi je przed uszkodzeniami mechanicznymi.

W przypadku przewożenia transportem kolejowym lub samochodami ciężarowymi należy stosować się do obowiązujących przepisów¹⁾.

¹⁾ Patrz Informacje dodatkowe p. 3.

K O N I E C

INFORMACJE DODATKOWE

1. Instytucja opracowująca normę — Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa.

2. Istotne zmiany w stosunku do BN-66/6141-05

a) tytuł normy dostosowano do Systematycznego Wykazu Wyrobów;

b) zmieniono wartości liczbowe wymagań na:

- zawartość kwasów tłuszczowych,
- zawartość alkaliów żrących,
- zawartość węglanów,
- liczbę zobjętnienia;

c) wprowadzono wymagania na zdolność pianotwórczą i wskaźnik trwałości piany;

d) nie podano wymagań na oznaczanie zawartości składników nierozpuszczalnych w wodzie;

e) układ i formę graficzną przystosowano do aktualnie obowiązujących PN-74/N-02006, PN-77/N-02003 i PN-77/N-02002.

3. Normy i dokumenty związane

PN-67/C-04500 Produkty chemiczne. Wytyczne pobierania i przygotowywania próbek

PN-84/C-04804/02 Środki do prania i mycia. Podstawowe metody badań mydeł. Oznaczanie całkowitej zawartości kwasów tłuszczowych łącznie z żywicznymi

PN-76/C-04804/05 Środki do prania i mycia. Podstawowe metody badań mydeł. Oznaczanie zawartości substancji niezmydlających się

PN-76/C-04804/06 Środki do prania i mycia. Podstawowe metody badań mydeł. Oznaczanie zawartości tłuszczu niezmydlonego

PN-76/C-04804/07 Środki do prania i mycia. Podstawowe metody badań mydeł. Oznaczanie zawartości wolnych alkaliów żrących

PN-76/C-04804/08 Środki do prania i mycia. Podstawowe metody badań mydeł. Oznaczanie zawartości węglanów

PN-76/C-04804/09 Środki do prania i mycia. Podstawowe metody badań mydeł. Oznaczanie zawartości chlorków

PN-76/C-04804/16 Środki do prania i mycia. Podstawowe metody badań mydeł. Oznaczanie liczby jodowej wydzielonych kwasów tłuszczowych łącznie z żywicznymi

PN-76/C-04804/17 Środki do prania i mycia. Podstawowe metody badań mydeł. Oznaczanie liczby zobjętnienia wydzielonych kwasów tłuszczowych łącznie z żywicznymi

PN-76/C-04804/18 Środki do prania i mycia. Podstawowe metody badań mydeł. Oznaczanie własności pianotwórczych

PN-73/C-04820 Środki do prania i mycia, wyroby chemii gospodarczej oraz wyroby kosmetyczne i perfumeryjne. Wytyczne pakowania, przechowywania i transportu

PN-74/C-60008 Próbniki do pobierania próbek produktów bezkształtnych

Przepisy o ładowaniu i wyładowywaniu wagonów towarowych w komunikacji wewnętrznej. Załącznik nr 10 do DKP (Dz. TiZK z 1968 r. nr 4 poz. 10) wraz z późniejszymi zmianami

Zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 7 marca 1963 r. w sprawie ładowania samochodów ciężarowych i przyczep (Mon. Pol. z 1963 r. nr 24 poz. 123 i z 1968 r. nr 35 poz. 250)

4. Symbol wg SWW — 1322-511.

5. Autorzy projektu normy — dr inż. Krystyna Ceglowska, mgr Hanna Turlewicz — Instytut Chemii Przemysłowej, Warszawa.